

Analysis of Chinese-into-Thai Translation Defects of Su Mu Zhe Songs through the Sino-Thai Cross-Cultural Communication Approach

Natchaporn Dechrach¹; Noppawat Yongyuen

College of Liberal Arts, Rangsit University, Pathum Thani, Thailand

E-mail: natchaporn.d@rsu.ac.th

(received 19 August, 2022) (revised 10 October, 2022)

(accepted 7 December, 2022)

Abstract

This study aims to analyze Chinese-into-Thai translation defects of Su Mu Zhe songs through the Sino-Thai cross-cultural communication approach. Having employed qualitative research methodologies, translated Su Mu Zhe songs of Zhang Xiaotang, the well-known Chinese female artist, broadcasted via YouTube channels namely JUJUFANSUB, ATHITA, SIRI, LALITA SUB, HowdyFirzt, and Phasa Chin Tit Pik – which were the top six of highest viewers – were purposively selected. The content was analysed and classified based on Sino-Thai cross-cultural communication approach. The data was presented by using descriptive method through TAE (Translating; Adapting; Editing) approach, process of translation and cross-cultural translation approach, and principles and precautions in translating Chinese to Thai language and Thai to Chinese language approach.

The study found three types of defects in translating the Su Mu Zhe songs as follows: 1) the defects in translating words and groups of words - 8 words from 7 lines were detected; 2) the defects in translating idioms – 3 idioms from 3 lines were identified; and 3) the defects in translating phrases and literacy-related parts – 7 literatures from 10 lines were discovered. The study also found two main causes of translation defects: 1) Defects caused by knowledge: Chinese language and culture.; 2) Defects caused by awareness of Chinese language and culture. Therefore, the solutions are suggested as follows: 1) Emphasis on knowledge rules, patterns of Chinese language and culture in a holistic way.; and 2) Awareness of the relationship between Chinese language and culture.

¹ Corresponding author

Keywords: Su Mu Zhe song; defect in translation from Chinese into Thai;
Sino-Thai cross-cultural communication

วิเคราะห์ข้อบกพร่องการแปลบทเพลงซู่เจอจากภาษาจีนเป็นภาษาไทยผ่านมุมมอง การสื่อสารข้ามวัฒนธรรมจีน-ไทย

ณัฐณาภรณ์ เดชราช²; ณพวัฒน์ ยงยีน³

ภาควิชาภาษาจีน วิทยาลัยศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ปทุมธานี
อีเมล natchaporn.d@rsu.ac.th

วันรับบทความ 19 สิงหาคม 2565 วันแก้ไขบทความ 10 ตุลาคม 2565

วันรับตีพิมพ์บทความ 7 ธันวาคม 2565

บทคัดย่อ

วิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ข้อบกพร่องการแปลบทเพลงซู่เจอ ฉบับแปลภาษาไทย และศึกษาสาเหตุของข้อบกพร่องในการแปลผ่านมุมมองการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ใช้ระเบียบวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย คือการแปลบทเพลงซู่เจอ (Su Mu Zhe) ของศิลปินหญิงชาวจีน จางเสี่ยวถัง (Zhang Xiao tang) และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จากผลงานการแปลเป็นภาษาไทยที่เผยแพร่ในช่องทางยูทูบ ได้แก่ ช่อง JUJUFANSUB, ATHITA, SIRI, LALITA SUB, HowdyFirzt และภาษาจีนติดปีก ซึ่งเป็นช่องมียอดผู้เข้าชมจำนวนสูงสุด 6 ลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการจำแนกเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการข้ามวัฒนธรรมจีน-ไทยที่ปรากฏในเนื้อเพลงภาษาจีนเท่านั้น จากนั้นนำเสนอข้อมูลด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ผ่านแนวคิดกระบวนการแปล 3 ป. แนวคิดการแปลข้ามวัฒนธรรม และแนวคิดหลักและข้อควรระวังในการแปลจีน-ไทย ไทย-จีน

ผลการวิจัยพบว่า ข้อบกพร่องการแปลบทเพลงซู่เจอผ่านมุมมองการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมของผู้แปลทั้ง 6 บัญชี มี 3 ประเภทคือ 1) ข้อบกพร่องการแปลคำและกลุ่มคำ จาก 7 ท่อนร้อง จำนวน 8 คำ 2) ข้อบกพร่องการแปลสำนวน จาก 3 ท่อนร้อง จำนวน 3 สำนวน 3) ข้อบกพร่องการแปลวลีและส่วนที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรม จาก 10 ท่อนร้อง จากวรรณกรรม 7 เรื่อง โดยสาเหตุของข้อบกพร่องมี 2 ประการ 1) ข้อบกพร่องที่เกิดจากความรู้ (Knowledge) ภาษาและวัฒนธรรมจีน 2) ข้อบกพร่องที่เกิดจากความตระหนักรู้ (Awareness) ภาษาและวัฒนธรรมจีน และเสนอแนวทางการแก้ไขข้อบกพร่องการแปลคือ 1) ให้ความสำคัญกับความรู้ (Knowledge) กฎเกณฑ์ รูปแบบของภาษาและวัฒนธรรมจีนแบบองค์รวม 2) ตระหนักรู้ (Awareness) เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและวัฒนธรรมจีนอย่างถ่องแท้

คำสำคัญ บทเพลงซู่เจอ ข้อบกพร่องการแปลจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย การสื่อสารข้ามวัฒนธรรมจีน - ไทย

² ดร.ณัฐณาภรณ์ เดชราช หัวหน้าภาควิชาภาษาจีน

³ นายณพวัฒน์ ยงยีน ผู้ช่วยนักวิจัย อีเมล noppawat.yo61@rsu.ac.th

1. บทนำ

นักร้องและศิลปินสาวชาวจีน จางเสี่ยวถัง (Zhang Xiao tang) หรือ Tansea เจ้าของบทเพลงซุ่มเจอ (Su Mu Zhe) ได้เริ่มเผยแพร่ออกสู่สาธารณะในอัลบั้มเซ็งซื่อเห่าเฟิงกวง (Sheng shi hao feng guang) เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2555 ที่มีความยาว 3.19 นาที ถ่ายทอดกลิ่นอายของความเป็นจีนออกมาได้อย่างชัดเจน และผสมผสานกับท่วงทำนองของเครื่องดนตรีจีนกู่เจิงได้อย่างลงตัว โดยท่อนหลักในบทเพลงมาจากจากบทกวี ซุ่มเจอหวนยิว (苏幕遮·怀旧) ซึ่งเป็นบทกวีอันมีชื่อเสียงของฟานจงเยียน (范仲淹) กวีผู้โด่งดังแห่งยุคราชวงศ์ซ่ง เมื่อตอนที่ฟานจงเยียนต้องไปรับราชการอยู่ที่ภาคตะวันตกของแผ่นดินจีน และต้องจากบ้านเกิดมานานหลายปี หวังอารมณ์แห่งความคิดถึงเหล่านี้ถูกเขียนบรรยายออกมาผ่านทิวทัศน์ของฤดูใบไม้ร่วงที่สวยงาม ซึ่งทำให้บทเพลงซุ่มเจอ โด่งดังอย่างมากในโต่วอิน (抖音) แอปพลิเคชันอันดับ 1 ด้านความบันเทิงของประเทศจีน (ส่อง 2 จุดเด่นของ 抖音) ในแอปพลิเคชันโต่วอิน มีผู้ใช้เพลงซุ่มเจอจากบัญชีทางการของจางเสี่ยวถังมากกว่า 138 ล้านบัญชี และมีผู้ติดตามแท็กซุ่มเจอ (#苏幕遮) กว่า 6 ร้อยล้านครั้ง บทเพลงซุ่มเจอนี้ไม่เพียงแต่โด่งดังแค่ในประเทศจีนเท่านั้นแต่ยังโด่งดังไปทั่วโลก รวมถึงในประเทศไทย มีกลุ่มแฟนเพลง รวมถึงผู้ที่ชื่นชอบและสนใจได้แปลเนื้อร้องจากภาษาจีนออกมาเป็นภาษาไทย เพื่อให้คนไทยได้เข้าใจเนื้อหาเพลงนี้มากยิ่งขึ้น เช่น บนช่องทางแอปพลิเคชันยูทูป (Youtube) มีคลิปวิดีโอฉบับแปลไทยออกมามากมาย

ด้วยกระแสความโด่งดังของเพลงนี้ คลิปวิดีโอแปลบทเพลงซุ่มเจอจากภาษาจีนเป็นภาษาไทยที่ถูกเผยแพร่สู่สาธารณะ เช่น ฉบับแปลของบัญชีผู้ใช้ชื่อว่า JUJU FANSUB ซึ่งมียอดผู้เข้าชมกว่า 1,452,579 ครั้ง (JUJU FANSUB Chanel, 2564 : ออนไลน์) ซึ่งปรากฏบางส่วนของเนื้อความการแปลภาษาไทยแตกต่างกันไป เช่น เนื้อร้องในท่อน “觥筹恍惚交杯 劝留几小辈” ซึ่งในฉบับแปลภาษาไทยมีการเลือกใช้คำแปลสำหรับคำว่า “交杯” ที่หลากหลายและแตกต่างกัน เช่น สุรา เหล้า จัณฑ์ เป็นต้น แต่ในอีกมุมหนึ่ง “交杯” ที่ปรากฏในบทเพลงท่อนนี้คือการสะท้อนมุมมองด้านวัฒนธรรมจีนที่เชื่อมโยงกับในประเพณีในพิธีแต่งงานของชาวฮั่นที่คู่บ่าวสาวต้องแลกกันดื่มเหล้าจากจอกที่ผูกกันไว้ด้วยด้ายสีแดง แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าหลายบัญชีผู้ใช้ที่แปลเป็นภาษาไทยไม่ได้พูดถึงการแต่งงานเลย หรือท่อนภาษาจีนต้นฉบับ “棋逢红颜一醉 千军万马退” ในฉบับแปลภาษาไทยก็มีการเลือกใช้คำแปลสำหรับคำว่า “红颜” ที่ไม่เหมือนกันเลย เช่น สีหน้าแดงก่ำ เมามาย มินเมาจันลิ้มเธอ เป็นต้น ซึ่งจะเห็นว่าการตีความคำนี้มีทั้งสองแบบคือเป็นคำวิเศษ หมายถึงเมามายจนหน้าแดงก่ำ และอีกผู้แปลซึ่งตีความถึง สรรพนามบุรุษที่สาม หมายถึง เธอ (ผู้หญิง) ซึ่งในมุมมองของการสะท้อนวัฒนธรรมจีน ทำให้เห็นว่า “红颜” ที่ปรากฏในบทเพลงท่อนนี้ไม่น่าจะเป็นเพียงสะท้อนการดื่มที่เมามายหน้าแดงเท่านั้น

เป็นที่ทราบกันดีว่า ภาษาเป็นวัฒนธรรมพื้นฐานที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการสื่อสารระหว่างกัน ในสังคม ภาษาและวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่สะท้อนซึ่งกันและกัน ผู้แปลจึงมีหน้าที่มากกว่าการถ่ายทอดความหมายของตัวอักษรเพียงอย่างเดียว แต่จะต้องทำให้ภาษาปลายทางยังคงสะท้อนวัฒนธรรมของภาษาต้นทางไว้อยู่ กระบวนการบนเส้นทางจากภาษาต้นทาง ไปสู่ภาษาปลายทางนั้นซับซ้อนมาก คงไม่อาจที่จะแปลความหมายได้แค่จากตัวอักษรที่พบมีความซับซ้อนที่เกิดขึ้นระหว่างการแปล ไม่ว่าจะเป็นอย่างมุ่มมองของบริบทด้านการแปล

การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ที่อาจจะเป็นความยากอย่างหนึ่งของกระบวนการแปลภาษาปลายทางต่างซึ่งมีจุดประสงค์ในการถ่ายทอดสื่อสาร สารของภาษาต้นทาง ไม่ใช่เพียงแค่สะท้อนความหมายออกมา แต่ยังสะท้อนบริบททางสังคม และวัฒนธรรมของทั้งภาษาต้นทางและปลายทาง ที่อยู่กันคนละบริบททางสังคมและคนละกรอบด้านวัฒนธรรม การแปลจึงเป็นเรื่องที่ซับซ้อนเกินกว่าที่สืบทอดความหมายได้จากแค่การแปลผ่านตัวอักษร (Jiraphas, C., 2018, p.191)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการแปลภายใต้มุมมองการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม สนใจอยากศึกษาการแปลบทเพลงซุ่มเจอ ฉบับแปลเนื้อร้องเป็นภาษาไทยที่ถูกเผยแพร่ออกสู่สาธารณะเหล่านี้ที่สอดคล้องกับทฤษฎีการแปลภาษาจีนเป็นภาษาไทยมากน้อยเพียงใด มีข้อบกพร่องหรือความคลาดเคลื่อนที่อาจเกิดจากความรู้ด้านการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมประเด็นใดบ้าง ซึ่งประโยชน์ในการศึกษาครั้งนี้จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการแปลข้ามวัฒนธรรมจีน-ไทยและเพื่อใช้เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจต่อไปในอนาคต

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ข้อบกพร่องในการแปลเนื้อเพลงซุ่มเจอ ฉบับแปลภาษาไทย ผ่านมุมมองการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
2. เพื่อศึกษาสาเหตุของข้อบกพร่องในการแปลเพลงซุ่มเจอ ผ่านแนวคิดทฤษฎีการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

1.2 ขอบเขตการวิจัย

- 1) ขอบเขตด้านเนื้อหาภาษาจีน เก็บรวบรวมข้อมูลจากบทเพลงซุ่มเจอ ฉบับภาษาจีนของจางเสี่ยวฉิง เผยแพร่เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2554
- 2) ขอบเขตด้านเนื้อหาภาษาไทย เก็บรวบรวมข้อมูลจากคลิปวิดีโอการเผยแพร่บทเพลงซุ่มเจอ ฉบับแปลภาษาไทย ที่จ่ายค่าลิขสิทธิ์ถูกต้องตามเงื่อนไข จากบัญชีผู้ใช้ช่องยูทูป 6 ช่องซึ่งเป็นช่องที่มีผู้เข้าชมสูงสุด 6 ลำดับ (ดังตาราง 1) และเอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลอนเพลงซุ่มเจอ

ตาราง 1 รายชื่อคลิปวิดีโอแปลบทเพลงซุ่มเจอภาษาไทยในช่องทางแอปพลิเคชันยูทูป

ลำดับที่	ชื่อคลิปวิดีโอ	ชื่อบัญชีผู้ใช้งาน	จำนวนผู้เข้าชม (ครั้ง)	ลิงก์ที่อยู่ช่องยูทูป
1	เพลง 《苏幕遮：ซุ่มเจอ》 เพลงจีนแปลไทย	JUJUFANSUB	1,452,579	https://youtu.be/u28HqC55VzQ
2	[THAISUB] 張曉棠 จางเสี่ยวฉิง - 蘇幕遮 ซุ่มเจอ Cover by 哎呦伦仔	KYUNGSUB	1,211,603	https://youtu.be/iWTBZiDdN_Y
3	แปลเพลง+คำอ่านซุ่มเจอ (蘇幕遮) - จางเสี่ยวฉิง (張曉棠)	ATHITA SIRI	779,125	https://youtu.be/eZX5aSbYlDA
4	[THAISUB] 蘇幕遮 ซุ่มเจอ - 張曉棠 จางเสี่ยวฉิง เพลงจีนแปลไทย	LALITA SUB	486,298	https://youtu.be/Y6P0az-aMbl

5	[Thai Ver.] 张晓棠 Zhang Xiaotang 《苏幕遮 Su Mu Zhe》 ชูมู่เจ้อ (Thai Lyrics Written by Petcharaporn Phueng)	HowdyFirzt	13,767	https://youtu.be/2zWuWwYfRk
6	เนื้อเพลง 《苏幕遮》 Su Mu Zhe - 张晓棠 พินอิน+ แปลไทย	ภาษาจีนติดปีก	3,357	https://youtu.be/a19Jg73U_Kk

1.3 ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แนวคิดกระบวนการแปล 3 ป. โดยจรัสศรี จิรภาส (Jiraphas, C., 2018) แนวคิดการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม โดยจาง หงหลิง (Zhang H.L., 2007; Dechrach, N., 2019) และหลักและข้อควรระวังในการแปลจีน-ไทย ไทย-จีน โดยกนกพร นุ่มทอง (Numtong, K., 2020) โดยจำแนกการแปลเนื้อหาส่วนที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมจีน-ไทย ในบทเพลงชูมู่เจ้อ ฉบับภาษาจีน เป็น 3 ประเภท คือ 1) การแปลคำและกลุ่มคำ 2) การแปลสำนวน 3) การแปลวลีและเนื้อหาที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับวรรณกรรมจีน และนำเสนอข้อมูลและอภิปรายผลในรูปแบบวิธีพรรณนาวิเคราะห์ (descriptive analysis)

1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (跨文化交际) หมายถึงกระบวนการถ่ายทอดและตีความหมาย ปฏิสัมพันธ์และสัญลักษณ์ระหว่างบุคคลที่มาจากต่างวัฒนธรรมกันภายใต้บริบททางการสื่อสารหนึ่งๆ ซึ่งในงานวิจัยนี้หมายถึงการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมจีน-ไทยซึ่งถูกถ่ายทอดโดยผ่านการแปลภาษาจีน-ไทย
2. ข้อบกพร่องการแปลจีน-ไทย (中泰翻译失误) หมายถึง การแปลบทเพลงชูมู่เจ้อภาษาจีนเป็นไทยที่ทำให้ผู้อ่านสำนวนการแปลรับรู้หรือเข้าใจสารแตกต่าง คลาดเคลื่อน หรือไม่ชัดเจนเท่ากับผู้อ่านต้นฉบับ รวมถึงการแปลด้วยถ้อยคำที่ไม่สอดคล้อง ไม่กลมกลืนและไม่เหมาะสมกับธรรมชาติของภาษาและวัฒนธรรมการใช้ของภาษาจีนและภาษาไทยด้วย ทั้งนี้อาจเกิดจากความตั้งใจหรือความไม่ตั้งใจของผู้แปลก็ได้
3. สามัตถิยะในการสื่อสาร (交际能力) หมายถึงความสามารถในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนและยังรวมถึงการแสดงออกทางท่าทางและกริยาต่างๆ ซึ่งในงานวิจัยนี้หมายถึงความสามารถของผู้แปลในการถ่ายทอดจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กลอนเพลงชูมู่เจ้อแต่งขึ้นเพื่อใช้ประกอบการแสดงพิ้วหานของชาวหู (泼寒胡戏) ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศจีนที่รวมละครร้องและการเต้นรำเอาไว้ด้วยกัน ซึ่งการแสดงพิ้วหานของชาวหู่มีจุดเริ่มต้นตั้งแต่ปีต้าเซียงในสมัยโจวเหนือ (北周大象元年) ชูมู่เจ้อ เดิมเป็นชื่อทำนองเพลงในสมัยราชวงศ์ถัง โดยคำว่า ชูมู่เจ้อ เป็นภาษาของชนกลุ่มน้อยทางภาคตะวันตกของจีน เป็นชื่อของเครื่องประดับศีรษะนักระบำชาวหู (湖族) ในยุคต่อมามีบทประพันธ์กลอนเพลงชูมู่เจ้อที่ประพันธ์โดยฟานจิ้งเยียน (范仲淹) กวีที่มีชื่อเสียงช่วงสมัยต้นราชวงศ์ซ่งเหนือ ได้เขียนพรรณนาถึงความรู้สึกคิดถึงบ้านยามที่ต้องเดินทางไกล โดยบทแรก กวีบรรยายถึงสภาพทิวทัศน์ให้เห็นภาพของสิ่งที่อยู่บนฟ้าและบนพื้นดิน การเคลื่อนไหวและสีสน

ของธรรมชาติ บทที่สอง บรรยายถึงความรู้สึกที่ต้องเดินทางจากบ้าน กวีใช้คำว่า “บ้าน” เปรียบเทียบกับ “ที่
พักแรมถิ่น” แสดงให้เห็นความรู้สึกไม่คุ้นเคยและกวีแสดงถึงความทุกข์แสนสาหัสด้วยการแสดงภาพของการ
นอนไม่หลับจนต้องใช้ความฝันเข้ามาปลอบประโลมใจ ภาพแสงจันทร์และการขึ้นไปอยู่ที่สูง “ดวงจันทร์” ซึ่ง
หมายถึงการพร้อมหน้าของครอบครัว การขึ้นศาลามองออกไป หมายถึงความคิดถึงบ้าน “สุรา” หมายถึงความ
กลัดกลุ้มใจ โดยก่อให้เกิดความรู้สึกคิดถึงบ้านจนต้องหลั่งน้ำตา เป็นการแสดงให้เห็นถึงภาพของความอัดอั้น
ตันใจ ความเจ็บเหงา ความกลัดกลุ้มของกวียามที่ต้องเดินทางจากบ้านพเนจรไปยังที่ต่าง ๆ (Puriwan, W.,
2012, p.98)

อย่างไรก็ตาม งานแปลไม่ใช่การเปลี่ยนภาษาใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแปลเพลงแนววรรณกรรม
แต่คือการนำความหมายของภาษาต้นฉบับไปสู่ผู้อ่านในเวอร์ชันภาษาแปล ซึ่งการใช้ภาษานับเป็นศาสตร์และ
ศิลป์อย่างหนึ่งในการถ่ายทอดวัฒนธรรมของภาษาต้นทางออกมาด้วย เพราะภาษามีความเป็นพลวัต Edward
T. Hall (1976: 113) อ้างถึง Dechrach N., 2019, p.62 บิดาด้านการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมได้กล่าวว่า
“วัฒนธรรมคือการสื่อสาร การสื่อสารคือวัฒนธรรม” และเมื่อมีการเผยแพร่เรื่องราวบางอย่างจากภาษาหนึ่ง
ไปเป็นอีกภาษาหนึ่งโดยผ่านการแปล ดังนั้นการแปลจึงเป็นเหมือนสื่อกลางในการถ่ายทอดเรื่องราวของ
วัฒนธรรมหนึ่งไปสู่อีกวัฒนธรรมหนึ่งนั่นเอง Larson (1984) อ้างถึง (Nedjaroen, N.; Liaprawat, S., 2015,
p.398) กล่าวว่า การแปลที่เหมาะสมจะต้องถ่ายทอดความหมายจากต้นฉบับให้มาเป็นสำนวนแปลหรือภาษา
ปลายทางให้ถูกต้องครบถ้วนให้ได้มากที่สุด และจะต้องถ่ายทอดสารออกมาเพื่อให้ผู้อ่านภาษาปลายทางให้
เข้าใจได้อย่างถ่องแท้ ชัดเจนด้วยสำนวนภาษาที่กลมกลืนกับธรรมชาติการใช้ภาษาปลายทาง หรือให้ใกล้เคียง
กับธรรมชาติภาษาของผู้อ่านให้มากที่สุด

Jiraphas, C (2018) เกี่ยวกับแปล แปร (แปลง) ปรับ ---“กระบวนการแปล 3 ป.” ภายใต้ 3 สภาวะของผู้
แปล โดยนำเสนอความสำคัญของกระบวนการแปลเพื่อให้ง่ายต่อการสื่อสารและนำไปใช้งาน อีกทั้งเพื่อ
สนับสนุนทฤษฎีการแปลพื้นฐานของนักวิชาการต่าง ๆ โดยจำกัดความ “กระบวนการแปล 3 ป.” ว่า เป็นหลัก
ปฏิบัติงานแปลทั่วไปโดยจำเป็นต้องผ่านกระบวนการงาน 3 ขั้นตอนหลักคือ อ่าน แปล และปรับ (แก้ไข) โดยได้
อ้างถึง Hatim และ Mason (1994) ซึ่งกล่าวว่า ผู้เขียนในภาษาต้นฉบับกับผู้อ่านในภาษาแปลต่างอยู่ในกรอบ
สังคมที่แตกต่างกัน ฉะนั้นกระบวนการแปลจึงเป็นเรื่องซับซ้อนเพราะการใช้ภาษาเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนิน
ชีวิตในสังคมกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมคนละแบบ ทั้งนี้งานแปลเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับภาษา 2 ภาษา
เกี่ยวข้องกับกรอบวัฒนธรรม 2 ชุด ที่แตกต่างกัน ทว่าผู้แปลสามารถแปลงงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและ
บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ หากตระหนักถึงความสำคัญและลงมือปฏิบัติอย่างจริงจังในแต่ละ
กระบวนการแปล ย่อมส่งผลให้คุณภาพของชิ้นงานแปลแต่ละชิ้นสามารถถ่ายทอดออกมาได้ตรงตามภาษาต้น
ทางได้อย่างสมบูรณ์

Numtong, K. (2020, p.104) กล่าวถึงหลักและข้อระวังในการแปลจีน-ไทย ไทย-จีน ไว้ 10 ประการ
ได้แก่ 1) คำมีหลายความหมายและหลายหน้าที่ ต้องรู้ชัดว่าประโยคนั้นใช้คำในความหมายและหน้าที่ใด จึงคิด
คำแทนให้เหมาะสม 2) คำในภาษาไทยและภาษาจีนมีความหมายทับซ้อน กว้างแคบไม่เท่ากัน ต้องระมัดระวัง

ในการเลือกใช้คำแปล 3) คำที่เป็นชื่อเฉพาะต้องแปลให้ตรงกับธรรมเนียมปฏิบัติที่มีมา กรณีแปลจากจีนเป็นไทยต้องเลือกใช้อักษรให้เหมาะสม ส่วนการแปลจากไทยเป็นจีนต้องเลือกใช้คำหรือระมัดระวังเรื่องการถอดเสียง 4) คำที่เป็นชื่อสัตว์และชื่อพืชต้องค้นชื่อทางวิทยาศาสตร์เสมอ 5) วันเดือนปี ที่อยู่ ต้องปรับลำดับและความเคยชินให้ตรงกับลักษณะของภาษาปลายทาง 6) ตัวเลขและลักษณนามต้องปรับให้ตรงกับความเคยชินในภาษาปลายทาง 7) การแปลสำนวน สุภาษิต คำพังเพยเป็นภาษาธรรมดา หรือใช้สำนวนโวหารที่มีอยู่ในภาษาปลายทาง ต้องระวังเรื่องความแตกต่างของความหมายและน้ำเสียง 8) รู้จัก ตัด เติม และปรับข้อความให้เหมาะสมกับวิธีการแสดงออกในภาษาปลายทาง 9) เรียงประโยคตามโครงสร้างภาษาปลายทางหรือตามความนิยมในภาษาปลายทาง 10) กรณีที่การลำดับความในต้นฉบับอ่านเข้าใจยาก สามารถเรียบเรียงลำดับความได้ตามความเหมาะสม

การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (Cross-cultural communication) หมายถึง กระบวนการแลกเปลี่ยนและตีความสัญลักษณ์และปริบทหนึ่ง ๆ โดยบุคคลในกระบวนการสื่อสารนั้นมีความแตกต่างทางวัฒนธรรมมากในระดับที่มีการตีความและความคาดหวังเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เหมาะสมแตกต่างกัน นำไปสู่ความหมายที่ไม่เหมือนกัน (Wiwatanakul, M., 2005, p.34) ผู้สื่อสารจะต้องมีความสามารถในการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมและมีการเรียนรู้ความแตกต่างทางวัฒนธรรมของผู้สื่อสาร จึงจะประสบความสำเร็จในการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมได้อย่างสมบูรณ์ ดังนั้นการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมที่ต้องผ่านการแปล จะประสบความสำเร็จได้นั้น ผู้แปลจะต้องมีความสามารถในการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของทักษะภาษา ในงานวิจัยนี้หมายถึงผู้แปลซึ่งจะต้องเป็นผู้ถ่ายทอดจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย ซึ่งการแปลที่เหมาะสมจะต้องถ่ายทอดความหมายจากต้นฉบับมาสู่การแปลให้ถูกต้องครบถ้วนมากที่สุด (Nedjaroen, N.; Liaprawat, S., 2015, p.398) และต้องถ่ายทอดสารให้ผู้อ่านเข้าใจได้ด้วยภาษาที่กลมกลืนกับธรรมชาติการใช้ภาษาไทยให้มากที่สุด

จากทฤษฎีหรือแนวคิดพื้นฐานการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม (Zhang H.L., 2007; Dechrach N., 2019, p.72-73) ประกอบด้วย 3 ประการคือ 1) ความรู้ (Knowledge) ความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมจีน สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษา การค้นคว้า หรือประสบการณ์ 2) ความตระหนักรู้ (Awareness) ตระหนักรู้ทั้งภาษาจีนและวัฒนธรรม ซึ่งผู้ใช้ภาษาจะต้องเข้าใจภาษาและวัฒนธรรมทางสังคมในบริบทต่างๆ รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและวัฒนธรรม ต้องเข้าใจการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตจริง และที่สำคัญต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมไทย-จีนที่ถูกต้อง รวมถึงรับรู้และตระหนักถึงคุณค่าทัศนคติและค่านิยมที่ต่างกันด้วย 3) สามัตถิยะ (Competence) ความสามารถในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนและยังรวมถึงการแสดงออกทางท่าทางและกริยาต่างๆ โดยเฉพาะสามัตถิยะภาษาต่างประเทศและสามัตถิยะสื่อสารข้ามวัฒนธรรม กล่าวคือต้องมีความสามารถในการประยุกต์หลักการและเทคนิคของศาสตร์นั้นๆ ให้เข้ากับสภาพ หรือสถานการณ์จริง ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมด้วย

3. ผลการศึกษา

การศึกษาวเคราะห์ข้อบกพร่องการแปลบทเพลงซู่เจจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย ผ่านมุมมองการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมจีน-ไทย นำเสนอผล 2 ประเด็น ดังนี้

1. ผลการจำแนกเนื้อร้องของบทเพลงซู่เจ

บทเพลงซู่เจของจางเสี่ยวถิงมีทั้งหมด 202 ตัวอักษร ซึ่งอ้างอิงจากคลิป์วิดีโอบทเพลงซู่เจฉบับแปลไทยของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 6 คลิป เนื้อร้องทั้งหมดแบ่งเป็น 20 ท่อนร้อง โดยไม่นับรวมท่อนซ้ำ และจำแนกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

ตาราง 2 ตารางจำแนกท่อนร้องภาษาจีนที่ปรากฏเนื้อหาส่วนที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

ประเภทการแปล	จำนวนท่อนร้อง	เนื้อร้องภาษาจีนที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมจีน-ไทย	ชื่อวรรณกรรมจีนที่นำมาเขียนเพลง
1. การแปลคำและกลุ่มคำ	7	ท่อนที่ 1 薄汗轻衣点缀这泼墨画山水 ท่อนที่ 2 可怜落花叩玉枕 拂袖人还昏睡 ท่อนที่ 3 可怜落花叩玉枕 拂袖人还昏睡 ท่อนที่ 4 清风微寒惹一厢 粉黛又愁眉 ท่อนที่ 9 直道君心不美 日夜东流水 ท่อนที่ 13 棋逢红颜一醉 千军万马退 ท่อนที่ 15 饮曲肝肠碎	
2. การแปลสำนวน	3	ท่อนที่ 2 可怜落花叩玉枕 拂袖人还昏睡 ท่อนที่ 5 对镜梳妆探听人声鼎沸 ท่อนที่ 13 棋逢红颜一醉 千军万马退	
3. การแปลวลีและเนื้อหาที่มาจากวรรณกรรม	10	ท่อนที่ 1 薄汗轻衣点缀这泼墨画山水 ท่อนที่ 6 多情自是多沾惹 ท่อนที่ 7 梦断不成归 几分憔悴 ท่อนที่ 8 锦瑟无端声悔赢得满行泪 ท่อนที่ 8 锦瑟无端声悔赢得满行泪 ท่อนที่ 14 剪不断 理还乱 哽咽锁清喉 ท่อนที่ 16 秋色连波波上寒烟翠 ท่อนที่ 17 山映斜阳天水傍 ท่อนที่ 18 芳草无情更在斜阳外 ท่อนที่ 19 夜夜好梦留人睡 ท่อนที่ 20 楼高休独倚酒入谁人愁肠化作相思泪	《点绛唇·蹴罢秋千》——李清照 《怨王孙·春暮》——李清照 《清平乐·年年雪里》——李清照 《怨王孙·春暮》——李清照 《点绛唇·蹴罢秋千》——李清照 《相见欢·无言独上西楼》——李煜 《苏幕遮·怀旧》——范仲淹 《苏幕遮·怀旧》——范仲淹 《苏幕遮·怀旧》——范仲淹 《苏幕遮·怀旧》——范仲淹 《苏幕遮·怀旧》——范仲淹

2. ข้อบกพร่องการแปลผ่านมุมมองการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

- ผลการวิจัยพบข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในการแปล 3 ประเภท คือ 1) ข้อบกพร่องการแปลคำและกลุ่มคำ
2) ข้อบกพร่องการแปลสำนวน 3) ข้อบกพร่องการแปลวลีและเนื้อหาที่มาจากวรรณกรรม ดังนี้
1) ข้อบกพร่องการแปลคำและกลุ่มคำ พบในเนื้อร้อง รวม 7 ท่อน

ตัวอย่างที่ 1: ท่อนที่ 1 薄汗轻衣点缀这泼墨画山水

HowdyFirzt: ลวดลายภาพสวยงามที่เติมเต็มลงบนผ้านี้

ATHITA SIRI: ยกผ้าผืนบางขึ้นซับเหงื่อ แต่งแต้มหมึกลงบนทิวทัศน์ภาพวาด

Juju fansub: ซับเหงื่อบนผ้าบางเบา แต่งแต้มทิวทัศน์บนภาพวาดด้วยน้ำหมึก

LALITA SUB: แผ่นผ้าที่บางเบาและแต่งแต้มภูมิทัศน์ของภาพวาดหมึกนี้

KYUNG SUB: แผ่นผ้าบางเบาซับเหงื่อ และแต่งแต้มภาพวาดด้วยหมึกนี้

ภาษาจีนติดปีก: สวมชุดร้ายรำ สบพัดพู่กัศยุดหมึกเป็นภาพวาด

จากตัวอย่างที่ 1 พบว่าผู้แปลแต่ละคนใช้กลวิธีการแปลที่แตกต่างกันไป ในช่องบัญญัติ HowdyFirzt แปลแบบอิสระหรือแปลแบบเก็บความ ใช้กลวิธีการแปลโดยการเปลี่ยนโครงสร้างใหม่ เปลี่ยนรูปประโยคจากกรรมเป็นประธาน ในตัวอย่างท่อนที่ 1 ต้นฉบับคือ “薄汗轻衣点缀这泼墨画山水” คำว่า “泼墨画山水” หมายถึงภาพวาดทิวทัศน์จีนประเภทหนึ่งซึ่งทำหน้าที่เป็นกรรมในประโยค แต่ผู้แปลใช้ภาษาแปลให้ทำหน้าที่เป็นประธาน และแต่งเนื้อเพลงใหม่ว่า “ลวดลายภาพสวยงามที่เติมเต็มลงบนผ้านี้” โดยให้ความหมายเป็นประธานในประโยคในต้นฉบับ อีกทั้งยังเพิ่มคำแปลว่า “ผ้า” ปรากฏเพิ่มเติมเข้ามา อาจเป็นเพราะผู้แปลเข้าใจคำดังกล่าวนี้ว่าหมายถึง “ผ้า”

แต่เมื่อพิจารณาท่อนเพลงนี้ ซึ่งในเนื้อเพลงต้นฉบับเป็นการพรรณนาถึงหญิงงามคนหนึ่งที่เติมเต็มความงามของภาพวาดทิวทัศน์รูปหนึ่ง ดังนั้นภายใต้มุมมองการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมแล้ว พบว่า “泼墨山水画” หรือ “泼墨画山水” ผู้แต่งเพลงสลับตำแหน่งของคำเพื่อให้มีสัมผัสคล้องจองกับคำว่า “ก๊วย” (贵) ในท่อนต่อไปคือ “叫洛阳纸” (ถ้าคำดังกระดาดล้วยหยาง) เนื่องจากคำนี้ทำหน้าที่เป็นบทกรรมหลักของท่อนเพลง ดังนั้นการที่ผู้แปลตัดแปลงเปลี่ยนโครงสร้างรูปประโยคใหม่จากบทกรรมแปลให้เป็นประธาน จึงทำให้ความหมายของท่อนเพลงดังกล่าวผิดเพี้ยนและไม่ตรงกับสิ่งที่ภาษาจีนต้นทางต้องการจะสื่อความหมายและสื่อเจตนา

ในช่องบัญญัติ ATHITA SIRI แปลแบบอิสระหรือการแปลแบบเก็บความ ใช้กลวิธีการแปลแบบละความแปลคำว่า “泼墨画山水” เป็น “ทิวทัศน์ภาพวาด” ซึ่งมีความใกล้เคียงกับบัญญัติ Juju fansub และ LALITA SUB ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการเพิ่มความในบทแปลว่า “ซับเหงื่อบนผ้าบางเบา แต่งแต้มทิวทัศน์บนภาพวาดด้วยน้ำหมึก” และ “แผ่นผ้าที่บางเบาและแต่งแต้มภูมิทัศน์ของภาพวาดหมึกนี้” ตามลำดับ โดยเพิ่มคำว่า “บน” และ “ของ” เพื่อชี้เฉพาะความหมายในบทแปลของท่อนเพลงนี้ ให้มีความหมายที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ในขณะที่ช่องบัญญัติ LALITA SUB และ KYUNG SUB แปลแบบอิสระหรือแปลแบบเก็บความ โดยใช้กลวิธีการแปลแบบการละความหมายแฝงของต้นฉบับ โดยให้ความหมายคำว่า “泼墨画山水” ว่า

“ภาพวาด” ทั้งสองบัญญัติ อาจเนื่องด้วยผู้แปลต้องการให้ความหมายของคำในฉบับแปลกระชับและเข้าใจง่ายยิ่งขึ้น จึงละความหมายแฝงของคำศัพท์ดังกล่าวไป การละความหมายของผู้แปลเช่นนี้อาจไม่ได้ส่งผลต่อความหมายของบทแปลที่ผิดเพี้ยนไปจากต้นฉบับมากนัก แต่อย่างไรก็ตามการแปลความหมายของคำในลักษณะดังกล่าวก็มีอาจสื่อความหมายตามที่ต้นฉบับต้องการ

ตัวอย่างที่ 2 : ท่อนที่ 2 可怜落花叩玉枕 拂袖人还昏睡

Juju fansub: นำเสียดาย แม้มบุพผาร่วงหล่นแตะหมอนหยก ปัดออกไปแล้วยังคงนอนไม่ตื่น

ATHITA SIRI: แม็กليبบุพผาหล่นสู่หมอนหยก ปัดออกแล้วนางก็มีตื่นจากนิทรา

ภาษาจีนติดปีก: เสียดายที่ดอกไม้ปลิวตกบนหมอนหยก คนทอชุดยังคงหลับไหลไม่ตื่น

LALITA SUB: ช่างนำสงสาร หมอนหยกที่เปื้อนน้ำตาแห่งความเศร้า

HowdyFirzt: หมักสีด่าเปื้อนเลอะน้ำตา หวนภาพคืนเรื่องเก่าในใจ

จากตัวอย่างที่ 2 พบว่าช่องบัญญัติ Juju fansub และ ATHITA SIRI แปลแบบอิสระหรือการแปลแบบเก็บความ โดยการเรียงเรียงบทแปลขึ้นใหม่ อาจเนื่องจากผู้แปลคิดว่า “ผู้ชิว” (拂袖) คือการสะบัดหรือปัด ทั้งสองบัญญัติแปลเนื้อร้องท่อนนี้ว่า “นำเสียดาย แม้มบุพผาร่วงหล่นแตะหมอนหยก ปัดออกไปแล้วยังคงนอนไม่ตื่น” และ “แม็กลิปบุพผาหล่นสู่หมอนหยก ปัดออกแล้วนางก็มีตื่นจากนิทรา” ตามลำดับ โดยทั้งสองบัญญัติใช้คำว่า “ปัดออก” ในบทแปล ซึ่งหมายถึงการปัดดอกไม้ที่ร่วงหล่นมากระทบหมอนหยก แต่หากทำความเข้าใจในเนื้อเพลงผ่านมุมมองการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม และศึกษาบริบทที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมจีนที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม จะพบว่า “ผู้ชิวเหริน” (拂袖人) ในท่อนนี้ หมายถึงเครื่องแต่งกายของสตรีจีนในอดีต ที่เป็นชุดยาวและบานใหญ่ ในท่อนเพลงนี้ผู้วิจัยจึงเชื่อว่าต้นฉบับต้องการบรรยายถึงตัวเองในบทเพลงที่สวมใส่ชุดที่มีลักษณะบานใหญ่ ดังสำนวนจีน “ผู้ชิวเออร์ชิว” (拂袖而去) หมายถึงการแสดงอาการโกรธหรือไม่พอใจ หากแปลตรงตัวว่า “สะบัดแขนเสื้อแล้วจากไป” ผู้วิจัยคิดว่าการตีความตามเจตนาของคำว่า “ผู้ชิวเหริน” จึงน่าจะเป็นคำสรรพนามที่เรียกแทนตัวเองที่สวมใส่เครื่องแต่งกายจีนในบทเพลง

ช่องบัญญัติ ภาษาจีนติดปีก แปลแบบอิสระหรือการแปลแบบเก็บความ โดยแปลความหมายของคำใหม่ โดยแปลคำว่า “ผู้ชิวเหริน” ว่าคนทอชุด (เสียดายที่ดอกไม้ปลิวตกบนหมอนหยก คนทอชุดยังคงหลับไหลไม่ตื่น) แต่เมื่อผู้วิจัยพิจารณาความหมายของคำว่า “คนทอชุด” ในภาษาจีนใช้คำว่า “织衣工” หรือ “织布工” ซึ่งไม่ตรงกับความหมายตามตัวอักษรในต้นฉบับ อีกทั้งในบทเพลงซุ่มเจตต้นฉบับก็ไม่ได้มีเนื้อหาส่วนใดที่กล่าวถึงคนทอชุดแต่ประการใด ดังนั้นการที่แปลคำว่า “ผู้ชิวเหริน” เป็น “คนทอชุด” โดยการแปลลักษณะนี้อาจส่งผลให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายของคำไม่ตรงตามกับผู้ประพันธ์ต้นฉบับต้องการที่จะสื่อ ในขณะที่ช่องบัญญัติ LALITA SUB และ HowdyFirzt ที่แปลแบบอิสระหรือการแปลแบบเก็บความ โดยการแปลแบบละความ ไม่แปลส่วนที่เกี่ยวข้องกับคำว่า “ผู้ชิวเหริน” อาจเนื่องมาจากผู้แปลไม่ทราบความหมายของคำในต้นฉบับ จึงเลือกที่จะแปลแบบละความ ไม่แปลความหมายของคำนั้นออกมา ซึ่งการแปลในลักษณะนี้ ให้ความหมายของบทแปลผิดเพี้ยนและไม่สอดคล้องกับต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 3 : ท่อนที่ 4 清风微寒惹一厢 粉黛又愁眉

Juju fansub: สายลมหนาวโชยอ่อน ๆ มาจากด้านหนึ่ง หยิบผงดำวาดทรงคิ้วบาง ๆ

จากตัวอย่างที่ 3 พบว่าบัญญัติชื่อ Juju fansub แพลแบบอิสระหรือการแปลแบบเก็บความ โดยการใช้กลวิธีการแปลด้วยการละความ ไม่แปลความหมายแฝงของคำว่า “เฟิ่นไต้” (粉黛) โดยแปลเป็น “ผงดำ” ซึ่งเมื่อผู้วิจัยได้ทำความเข้าใจคำศัพท์ดังกล่าว ภายใต้มุมมองการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม พบว่า “เฟิ่นไต้” ในท่อนเพลงนี้มีความหมายแฝง ซึ่งในภาษาจีนโบราณหมายถึง สาวงาม จากตัวอย่างในกวีนิพนธ์เรื่องฉิ่งเฮินเกอ (回眸一笑百媚生，六宫粉黛无颜色) “ยามเจ้าหันหลังกลับ ยิ้มให้ช่างแสงงดงาม ไม่เหมือนดังสนมงามในวังที่ไร้ชีวิตชีวา” ซึ่ง “เฟิ่นไต้” ในบทกลอนข้างต้นนี้ก็มีความหมายว่าหญิงสาวหรือสาวงามเช่นกัน ดังนั้นการที่ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลโดยการละความ ไม่แปลความหมายแฝงของคำดังกล่าวทำให้ความหมายเดิมของท่อนเพลงนี้ผิดเพี้ยนไปจากต้นฉบับ และส่งผลทำให้กรรมของประโยคที่ควรจะเป็นคำสรรพนามหมายถึง “หญิงสาว” กลับแปลเป็น “หยิบผงดำวาดทรงคิ้วบาง ๆ” เช่นนั้นแล้วเนื้อหาของท่อนเพลงนี้จึงไม่สัมพันธ์กับการสื่อเจตนาของภาษาต้นฉบับเท่าที่ควร

ตัวอย่างที่ 4 : ท่อนที่ 9 直道君心不美 日夜东流水

Juju fansub: ตรงถนนจุนซินมองไปยามใดก็มีอาจงดงามวันคืนผ่านไปดุจสายน้ำหลังไหล

ATHITA SIRI: ตรงถนนจุนซินมองไปยามใดก็ไม่สวยงาม

LALITA SUB: ทอดสายจุนซินยาวไกลช่างเจียบเหงาเพียงใด

ภาษาจีนติดปีก: ตรงถนนจุนซินมองไปยามใดก็มีอาจงดงาม

จากตัวอย่างที่ 4 พบว่าผู้แปลทุกคนแปลแบบตรงตัว หรือการแปลแบบตามตัวอักษร ด้วยการใช้กลวิธีการแปลโดยการถอดเสียง (การถ่ายเสียงฉบับ PKUTHDY อ้างถึง (Jiraphas, C., 2018, p.22) การแปลคำว่า “จวินซิน” (君心) โดยการถอดเสียงภาษาจีนเป็น “จุนซิน” ทั้งนี้เมื่อผู้วิจัยได้ทำความเข้าใจคำดังกล่าว ภายใต้มุมมองการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมแล้ว พบว่า “จวิน” (君) ในภาษาจีนโบราณทำหน้าที่เป็นคำสรรพนามใช้เรียกผู้ชาย คล้ายคำว่า “ท่าน” ในภาษาไทย ส่วน “ซิน” (心) ก็หมายถึงหัวใจ หรือจิตใจ ดังนั้น “จวินซิน” (君心) ในท่อนเพลงดังกล่าวจึงควรแปลว่า “ใจของท่าน” สอดคล้องกับบทแปลกวีนิพนธ์สมัยราชวงศ์ซ่งของ หลี่จื่ออี้ เรื่องปู้ซวนจื่อหว่าจู่ฉางเจียงโถว (卜算子·我住长江头) (Meitianduwenshi., 2019, p.11) ที่ประพันธ์ว่า

卜算子·我住长江头

我住长江头，君住长江尾。日日思君不见君，共饮长江水。

此水几时休，此恨何时已。只愿君心似我心，定不负相思意。

หมายถึง “ข้าอาศัยอยู่ในต้นแม่น้ำแยงซี ท่านอาศัยอยู่ที่ปลายแม่น้ำแยงซี ข้าคิดถึงท่านทั้งคืนวันแต่ไม่ได้เจอ ตีมน้ำจากแม่น้ำแยงซีด้วยกัน เมื่อใดที่แม่น้ำที่ยาวไม่มีที่สิ้นสุดจะเหือดแห้ง และความขมขื่นของการพรากจากกันจะสิ้นสุดลงเมื่อใด ข้าแค่หวังว่าหัวใจของท่าน จะเหมือนใจของข้าไม่เปลี่ยนแปลง” (Puriwan, W., 2012, p.98)

จากตัวอย่าง 4 จะเห็นว่าคำว่า “จวินซิน” (君心) ที่ปรากฏในเนื้อเพลงน่าจะหมายความว่า “ใจของท่าน” มากกว่าการแปลคำดังกล่าวนี้เป็นชื่อของถนน การที่ผู้แปลแปลบทแปลเช่นนั้นอาจเนื่องมาจากหน้าคำว่า “จวินซิน” ปรากฏคำว่า “จื่อเต้า” (直道) แปลตรงตัวว่าทางตรง ส่งผลให้ผู้แปลแต่ละบัญญัติต่างกันก็แปลคำดังกล่าวนี้เป็นชื่อของถนนแทน แต่เมื่อพิจารณาตามความหมายแฝงของคำและบริบททางวัฒนธรรมจีนและยังสอดคล้องกับที่มาของเรื่องราวจากวรรณกรรมจินโบราณแล้ว ท่อนเพลงนี้จึงน่าจะแปลว่า “รู้ว่าใจของท่านไม่ซื่อตรง นับวันยิ่งจะไม่ย้อนกลับมา” ซึ่งการแปลเป็นชื่อถนนเส้นหนึ่งที่ตั้งชื่อว่าจวินซิน ทำให้บทแปลมีความหมายผิดเพี้ยนไปจากต้นฉบับ และในจำนวนทั้งหมด ทุกช่องบัญญัติต่างก็ถ่ายทอดเสียงได้ไม่ถูกต้องสมบูรณ์ หากยึดหลักเกณฑ์ของเกณฑ์การถ่ายทอดเสียงภาษาจีนแมนดารินด้วยอักษรวิธีไทย (2540) ควรถอดเสียงออกมาเป็น “จวินซิน” ไม่ใช่ตามที่ทุกบัญญัติถอดเสียงออกมาว่า “จุนซิน” ตามที่ปรากฏในบทแปลข้างต้น

ตัวอย่างที่ 5 : ท่อนที่ 15 饮曲肝肠碎

Juju fansub: ต้มหนักจนแสบทรวงใน

ATHITA SIRI: ต้มหนักหวังให้ลิ้มความร้าวรานในใจ

KYUNG SUB: แล้วดำเนินชีวิตต่อไป

HowdyFirzt: ร้างลิ้มเรื่องวุ่นวายใจ

จากตัวอย่างที่ 5 พบว่าบัญญัติของ Juju fansub และ ATHITA SIRI แปลแบบอิสระหรือการแปลแบบเก็บความ โดยการใช้กลวิธีการแปลด้วยการให้ความหมายเพิ่มเติมเข้าไป โดยการแปลภาษาต้นฉบับคำว่า “อินฉิว” (饮曲) แปลเป็น “ต้มหนัก” ทั้ง 2 บัญชี ทั้งนี้เมื่อผู้วิจัยได้ทำความเข้าใจคำศัพท์ดังกล่าวภายใต้มุมมองการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมแล้ว พบว่าคำว่า “อินฉิว” มีความหมายว่าต้มเหล้า โดยคำว่า “饮” ในภาษาจีนหมายถึงอากัปกริยาที่เกี่ยวกับการกิน การดื่ม และคำว่า 曲 (ฉิว) ในภาษาจีนหมายถึงชื่อเหล้าชนิดหนึ่งคือเหล้าซูจีวหรือเหล้าเนียงจีว ที่ปรากฏในสมัยราชวงศ์โจว (ความหมายจากพจนานุกรมอันยหวีต้าจื่อเตียน ฉบับพิมพ์ครั้งแรก เล่ม 2 หน้า 1484 อักขระตัวที่ 2) ดังนั้นคำว่า “อินฉิว” จึงสื่อความหมายถึง “การต้มเหล้า” และนอกจากนี้ คำว่า “ฉิว” ยังหมายถึงเพลง หรือบทเพลงซึ่งสามารถสื่อความหมายถึงการฟังดนตรีหรือเสพทำนองเพลงได้อีกด้วย

ในช่องบัญญัติ Juju fansub และ ATHITA SIRI ผู้แปลก็ยังคงได้ขยายความหมายของคำกริยา “ต้มเหล้า” โดยเพิ่มคำว่า “หนัก” ในประโยค “ต้มหนักจนแสบทรวงใน” และ “ต้มหนักหวังให้ลิ้มความร้าวรานในใจ” ตามลำดับ ซึ่งในต้นฉบับไม่มีคำนี้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้แปลต้องการให้ภาษาในฉบับแปลมีความหมายชัดเจนและเห็นภาพ (การแปลในเชิงอรรถปริวรรต) มากยิ่งขึ้น แต่ก็ยังคงความหมายเดิมเอาไว้ ในขณะที่บัญญัติของ KYUNG SUB และ HowdyFirzt แปลแบบอิสระหรือการแปลแบบเก็บความ ด้วยการใช้กลวิธีการแปลโดยการละความ ไม่ได้ให้ความหมายของคำในท่อนเพลง และผู้แปลได้ให้ความหมายฉบับแปลขึ้นใหม่ว่า (แล้วดำเนินชีวิตต่อไป) และ (ร้างลิ้มเรื่องวุ่นวายใจ) ตามลำดับ ที่มีความหมายต่างจากฉบับแปล อาจเนื่องมาจากผู้แปลต้องการจะเพิ่มความหมายของท่อนเพลงในฉบับแปล เพื่อเสริมความหมายของท่อนเพลง

อื่นให้ชัดเจนและเห็นภาพมากยิ่งขึ้น แต่ขยายความหมายในบทแปลเช่นนี้ก็อาจทำให้ความหมายของบทแปล ผิดเพี้ยนไปจากต้นฉบับ ในขณะที่บัญชีช่อง LALITA SUB ผู้แปลเลือกไม่แปลท่อนเพลงต้นฉบับเลย ทำให้บท แปลขาดความต่อเนื่อง ความหมายของคำแปลที่ปรากฏจึงคลาดเคลื่อนขาดตอนไป

2) ข้อบกพร่องการแปลสำนวน

ตัวอย่างที่ 6 : ท่อนที่ 2 慵整纤纤手叫洛阳纸贵

ภาษาจีนติดปีก: มืออันงดงามบรรจงบนกระดาษ

จากตัวอย่างที่ 6 พบว่าบัญชีช่อง ภาษาจีนติดปีก แปลแบบอิสระ หรือการแปลแบบเก็บความ โดยการ ใช้กลวิธีการแปลแบบละความสำนวน “ลั่วหยางจื่อถู่” (洛阳纸贵) แปลเป็น “กระดาษ” ซึ่งสำนวนนี้มี ที่มาจากงานเขียนอันโด่งดังของจ้าวซือ (左思) ซึ่งเป็นนักเขียนที่มีชื่อเสียงในราชวงศ์จินตะวันตก ชื่อ ซานโตว ฟู่ (三都赋) งานเขียนของเขาโด่งดังเป็นอย่างมากจนทำให้ชาวเมืองลั่วหยางต่างพากันไปซื้อกระดาษเพื่อที่จะ นำมาเขียนคัดลอกงานของเขาเก็บไว้จนทำให้กระดาษในเมืองลั่วหยางนั้นมีราคาแพงมาก ต่อมาสำนวนนี้ถูก นำมาใช้อุปมาถึงงานเขียนหรือผลงานที่มีชื่อเสียงโด่งดังไปไกล หรือสิ่งที่ล้ำค่าและควรค่าแก่การเสาะแสวงหา มา เช่นนี้แล้วหากผู้แปลไม่ทำความเข้าใจสำนวนจีนจากภาษาต้นทางให้ดีเสียก่อน ก็ไม่อาจสื่อความหมายของ สำนวนลงในบทแปลตามที่ต้นฉบับต้องการจะสื่อได้ ทำให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจสารนั้นคลาดเคลื่อนหรือ แตกต่างไปจากต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 7 : ท่อนที่ 5 对镜梳妆探听人声鼎沸

KYUNGSUB: ลมโชยผ่านกระจกส่องยลโฉม

LALITA SUB: ยินเสียงลมผ่านกระจกแต่งหน้า

HowdyFirzt: ยินเสียงหวิวหวีดที่อ้างว้างยิ่งจดจำ

ในตัวอย่างที่ 7 พบว่าช่องบัญชี KYUNGSUB, LALITA SUB และ HowdyFirzt ไม่ได้แปลความหมาย ที่ชัดเจนของสำนวนจีน “เหรินเซิงติงเฟย” (人声鼎沸) อาจเนื่องมาจากผู้แปลต้องการให้ต้นฉบับแปลของ ตนมีความกระชับยิ่งขึ้น จึงไม่แปลความหมายของสำนวน ซึ่งเมื่อผู้วิจัยได้ทำความเข้าใจสำนวนดังกล่าวภายใต้ มุมมองของการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม พบว่าสำนวนในท่อนเพลงนี้ เป็นสำนวนจีนที่ถูกนำมาใช้เปรียบเทียบ เสียงเซ็งแซ่ของผู้คน เปรียบเสมือนเสียงน้ำที่กำลังเดือดในหม้อตั้ง (鼎) ที่เป็นภาชนะหุงต้มโบราณมีสามขา หรือสี่ขาตั้งและมีหูจับ (ความหมายจากพจนานุกรมฮั่นยวี่ต้าจื่อเตี้ยน ฉบับพิมพ์ครั้งแรก เล่ม 7 หน้า 4740 อักขระตัวที่ 1) การที่ผู้แปลไม่แปลความหมายของสำนวนดังกล่าว ทำให้ผู้อ่านไม่สามารถเห็นภาพตรงตามที่ ต้นฉบับภาษาจีนต้องการจะสื่อสารภายใต้สำนวนจีน “เหรินเซิงติงเฟย”

นอกจากนี้ในบัญชีช่อง LALITA SUB แปลท่อนเพลง “对镜梳妆探听人声鼎沸” ว่า “ยินเสียง ลมผ่านกระจกแต่งหน้า” ซึ่งในท่อนเพลงต้นฉบับที่นำสำนวนนี้มาใช้เพื่อเปรียบเทียบเสียงของผู้คนกับเสียงน้ำ เดือดในหม้อตั้งดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น การที่ผู้แปลเปรียบเทียบกับเสียงจ้อแจของผืนผ้าเป็นเสียงของลมพัดแทน ทำให้บทแปลมีความหมายคลาดเคลื่อนไปจากต้นฉบับมาก และบัญชีช่อง HowdyFirzt แปลเป็น “ยินเสียง

หวิหวืด ที่อ้างว้างยิ่งจดจำ” โดยผู้แปลเลือกใช้สองคำที่มีความหมายคล้ายคลึงกันนั้น คือคำว่า “หวิว” และ “หวิด” ตาม (dictionary.orst., 2011, p.115) คำว่า “หวิว” คือเสียงดัง เช่น ลมพัดหวิว ๆ และคำว่า “หวิด” มีความหมายว่าเสียงร้องดัง โดยมากเป็นเสียงผู้หญิง แสดงให้เห็นว่า ผู้แปลเลือกคำที่ยังไม่สามารถสื่อความหมายได้เหมาะสมกับสำนวนดังกล่าว ทำให้ความหมายของบทแปลบกพร่องและยังขาดความสมบูรณ์ของภาษาที่ใช้ ซึ่งส่งผลต่อการรับสาร

ตัวอย่างที่ 8 : ท่อนที่ 13 棋逢红颜一醉 千军万马退

LALITA SUB: เล่นหมากกระดานเมื่อยามเมา

HowdyFirzt: เล่นให้มันเมาจนลืมเธอ และก้าวเดินไป

KYUNG SUB: ประลองหมากกระดานยามเมา

จากตัวอย่างที่ 8 พบว่าบัญญัติชอง LALITA SUB, HowdyFirzt, KYUNG SUB แปลแบบอิสระ หรือการแปลแบบเก็บความ โดยการใช้กลวิธีการแปลแบบละความ ไม่แปลความหมายของคำต้นฉบับคำว่า “หงเหยียน” (红颜) เมื่อผู้วิจัยได้ทำความเข้าใจคำศัพท์นี้ ภายใต้มุมมองการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม พบว่าคำว่า “หงเหยียน” แปลตรงตัวว่า สี ในอีกด้านหนึ่งคำนี้ก็มีความหมายแฝงเช่นกัน หมายถึง หญิงงาม หรือ เพื่อนผู้หญิงคนสนิท ตัวอย่างจากสำนวนจีน หงเหยียนปั่วมิ่ง (红颜薄命) ที่หมายถึงหญิงงามที่มีชะตาชีวิตที่ไม่ราบรื่น อาจจะจากไปในช่วงที่ยังเยาว์วัย หรือมีชีวิตแต่งงานที่ไม่มีความสุข ซึ่งในที่นี้คำว่า “หงเหยียน” หมายถึง “หญิงงาม” และคำว่า “ปั่วมิ่ง” (薄命) หมายถึง “ชะตาชีวิตที่ไม่ดี หรือไม่ราบรื่น” ดังนั้นจากตัวอย่างในสำนวนจีนนี้แสดงให้เห็นว่าคำดังกล่าว มีความหมายแฝงว่า “หญิงงาม” นอกเหนือจากความหมาย “สีแดง” ก็เป็นไปได้ เช่นนี้ทำให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจสารนั้นคลาดเคลื่อนหรือแตกต่างไปจากต้นฉบับ

2) ข้อบกพร่องการแปลวลีและเนื้อหาที่มาจากวรรณกรรม

ตัวอย่างที่ 9 : ท่อนที่ 18 芳草无情更在斜阳外

Juju fansub: กลิ่นต้นหญ้า ไร้รู้สึก แดกกิ่งก้านใต้แสงตะวันรอน

ATHITA SIRI: กรุ่นกลิ่นหญ้าหอมตาม ตะวันคล้อยพาพลบค่ำ

จากตัวอย่างที่ 9 “芳草无情更在斜阳外” ในท่อนเพลงข้างต้น กวีพรรณนาถึงบรรยากาศของทิวทัศน์ขณะที่กวีกำลังแต่งกลอน ต่อจากท่อนก่อนหน้าคือ “山映斜阳天水傍” (ภูเขาที่มีแสงอาทิตย์ตกทอดส่องลงมาจกฟ้าสู่พื้นน้ำ) โดยในท่อนนี้ กวีบรรยายถึงภาพของหญ้าหอมที่ไร้ชีวิตชีวา ไร้ความรู้สึกนอกแสงพระอาทิตย์ส่องถึง แสดงให้เห็นถึงความโกลีโกลของทิวทัศน์ในสายตาของกวี โดยชองบัญญัติ Juju fansub และATHITA SIRI แปลแบบอิสระหรือการแปลแบบเก็บความ โดยการเติมความหมายเข้าไปว่า “กลิ่นต้นหญ้า ไร้รู้สึก แดกกิ่งก้านใต้แสงตะวันรอน” และ “กรุ่นกลิ่นหญ้าหอมตาม ตะวันคล้อยพาพลบค่ำ” ตามลำดับ และเพิ่มคำว่า “กลิ่น” และ “กรุ่นกลิ่น” เพื่อชี้เฉพาะถึงกลิ่นหอมของหญ้า ซึ่งการแปลเช่นนี้บางครั้งส่งผลทำให้บทแปลมีความหมายที่เพี้ยนไปจากต้นฉบับ ทำให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจสารนั้นคลาดเคลื่อนหรือแตกต่างไปจากต้นฉบับได้เหมือนกัน

ในขณะที่ช่องบัญชี KYUNGSUB และ LALITA SUB แปลแบบอิสระหรือการแปลแบบเก็บความว่า “ความโศกเศร้าไร้ความปราณี” (芳草无情) แทนคำต้นฉบับที่แปลความหมายตรงตัวว่า “หญ้าหอมไร้ความรู้สึก” อาจเนื่องจากผู้แปลตีความหมายของคำว่า “หญ้าหอมที่ไร้ความรู้สึก” เป็นความโศกเศร้าของกวีที่จะต้องจากบ้านไกล ซึ่งก็ถูกต้องตามเจตจำนงในการแต่งกลอนบทนี้ของกวี แต่กลอนเพลงชุมุ่เจอบึงกวีนิพนธ์ฉือไผ่ ที่ 1 บทมี 2 ท่อน โดยท่อนแรกจะบรรยายถึงสิ่งหนึ่งและท่อนที่สองก็จะบรรยายถึงอีกสิ่งหนึ่ง โดยท่อนนี้อยู่ในช่วงแรก บทกวีบรรยายสภาพทิวทัศน์ธรรมชาติ ดังนั้นการที่ผู้แปลแต่งบทแปลใหม่ โดยแปลคำว่า “芳草无情” เป็น “ความโศกเศร้าไร้ความปราณีปรากฏขึ้นได้แสงตะวัน” และ “ความโศกเศร้าไร้ความปราณีเมื่ออาทิตย์อัสดง” ตามลำดับ เช่นนี้จึงทำให้บทแปลในท่อนนี้มีความหมายไม่ตรงตามรูปตัวอักษรและไม่ตรงกับฉันทลักษณ์ของกวีนิพนธ์ฉือไผ่

นอกจากนี้ ในช่องบัญชี ภาษาจีนติดปีก และ HowdyFirzt แปลแบบอิสระหรือการแปลแบบเก็บความ โดยการเติมความหมายเข้าไป ในบทแปลคำว่า “芳草” (หญ้าหอม) แปลเป็น “ต้นไม้ใบหญ้า” ซึ่งความหมายไม่ตรงกับต้นฉบับเลย นอกจากนี้ผู้แปลยังแปลโดยการแต่งบทแปลใหม่ โดยแปล “更在斜阳外” (ที่อยู่นอกแสงพระอาทิตย์จะส่องถึง) ว่า “คิดถึงบ้านที่อยู่ไกล” ทำให้บทแปลในท่อนนี้มีความหมายผิดเพี้ยนและไม่ตรงตามความหมายของตัวอักษรต้นฉบับ ในขณะที่ช่องบัญชี HowdyFirzt แปลโดยการแต่งบทแปลใหม่ ในท่อนเพลงต้นฉบับ “芳草无情更在斜阳外” แปลเป็น “หมดแสงอาทิตย์ยิ่งเศร้า” จะพบว่าการใช้กลวิธีการแปลโดยการแต่งบทแปลใหม่เช่นนี้ ทำให้บทแปลของท่อนเพลงดังกล่าวมีเนื้อหาที่ไม่มีสัมพันธ์กับต้นฉบับและสื่อความหมาย (ตีความเจตนา) ไม่ตรงกับต้นฉบับ ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมาทำให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจสารนั้นคลาดเคลื่อนหรือแตกต่างไปจากต้นฉบับ

ตัวอย่างที่ 10 : ท่อนที่ 19 夜夜好梦留人睡

KYUNGSUB: ทุก ๆ ราตรีนอนหลับฝันดี

ATHITA SIRI: ยามราตรีเข้าลูก้า หวังนิทราหลับฝันดี

LALITA SUB: เหตุไฉนทุกคืนจึงฝันดีทั้ง ๆ ที่ถูกทิ้งให้เดียวดาย

HowdyFirzt : เหตุไฉนถึงฝันหวานยามค่ำคืน

จากตัวอย่างที่ 10 “夜夜好梦留人睡” ท่อนเพลงนี้ย่อมาจากบทกลอนชุมุ่เจอบึง ที่ประพันธ์ไว้ว่า “夜夜除非好梦留人睡” ซึ่งเป็นการบรรยายถึงความทุกข์ใจของกวีที่แสดงให้เห็นภาพของการนอนไม่หลับ จนต้องใช้ฝันมาปลอบประโลมใจ จึงจะสามารถนอนหลับได้ในแต่ละคืน ช่องบัญชี KYUNGSUB แปลแบบอิสระหรือการแปลแบบเก็บความ โดยใช้กลวิธีการแปลโดยการละความไม่แปลความหมายของคำว่า “留人睡” ว่า “ทุก ๆ คืนนอนหลับฝันดี” การที่ผู้แปลเลือกแปลแค่คำดังกล่าว ที่หมายถึงทำให้นอนหลับได้ ส่งผลให้บทแปลมีความหมายผิดเพี้ยนไป ดังนั้นการแปลโดยการละความว่า “ทุก ๆ ราตรีนอนหลับฝันดี” ซึ่งมีความหมายไม่ตรงกับต้นฉบับนัก เช่นเดียวกับช่องบัญชี ATHITA SIRI ที่แปลโดยการละความ ไม่แปลคำว่า “留” ที่มีความหมายว่าได้หรือรับ โดยในที่นี้หมายถึงนอนหลับได้ (留人睡) โดยแปลท่อนเพลงดังกล่าวนี้ว่า

“ยามราตรีเข้าลูก้า หวังนิทราหลับฝันดี” จะพบว่าผู้แปลไม่สื่อความหมายตามต้นฉบับ ซึ่งต้องการพรรณนาให้เห็นว่ามีเพียงฝันดีที่จะทำให้นอนหลับได้ ดังนั้นการแปลโดยการละความเช่นนี้ ทำให้ความหมายของบทแปลผิดเพี้ยน และมีความหมายไม่ตรงกับต้นฉบับ

4. สรุปและอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์การแปลบทเพลงซุ่มเจจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย ผ่านมุมมองการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมจีน-ไทย โดยเฉพาะประเด็นเชิงวัฒนธรรมและสังคมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อบกพร่องในการแปลและเสนอการอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ข้อบกพร่องในการแปลภายใต้มุมมองการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม

1.1 ข้อบกพร่องที่เกิดจากการขาดความรู้ (Knowledge) ภาษาและวัฒนธรรมจีน

การแปลเป็นเรื่องของการถ่ายโอนภาษาหนึ่งสู่ภาษาหนึ่ง ซึ่งในทฤษฎีการแปลเรียกว่า “ภาษาต้นทาง” และ “ภาษาปลายทาง” โดยผู้แปลซึ่งเป็นผู้รับสารคนแรกแล้วถ่ายทอดสารผ่านการแปลมาสู่ผู้อ่านตามลำดับ และถ้าผู้แปลปรับเปลี่ยนหรือบิดเบือนสารที่รับมาจากต้นฉบับแล้วถ่ายทอดสารที่แตกต่างออกไปไม่ว่าจะด้วยความตั้งใจ หรือไม่ตั้งใจก็ตาม จะทำให้ผู้อ่านรับรู้และเข้าใจสารนั้นคลาดเคลื่อนหรือแตกต่างไปจากต้นฉบับได้ การแปลเช่นนี้จึงถือว่ามีข้อบกพร่องเกิดขึ้น (Saibua, S., 2007, p.5) ซึ่งจากการจำแนกและวิเคราะห์การแปลเพลงซุ่มเจของบัญญัติผู้ใช้ทั้ง 6 ช่อง ตามลักษณะทางภาษาศาสตร์ พบ 1) ข้อบกพร่องการแปลคำและกลุ่มคำ จาก 7 ท่อนร้อง จำนวน 8 คำ ได้แก่ 泼墨画山水、拂袖人、落花、玉枕、粉黛、君心、红颜、饮曲 และ 2) ข้อบกพร่องการแปลสำนวน ผ่านมุมมองการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม จาก 3 ท่อนร้อง จำนวน 3 สำนวน ได้แก่ สำนวนจาก ท่อนที่ 2 可怜落花叩玉枕 拂袖人还昏睡 ท่อนที่ 5 对镜梳妆探听人声鼎沸 และท่อนที่ 13 棋逢红颜一醉 千军万马退 ซึ่งพบการถ่ายทอดความหมายแตกต่างไปจากเจตนาของต้นฉบับ อย่างไรก็ตาม หากผู้แปลทั่วไปที่คิดจะทำหน้าที่เพียงการถ่ายทอดภาษาให้เหมือนกับ “ภาษาต้นทาง” ที่สุดเท่านั้น ไม่ว่าจะ เป็นคำว่า 拂袖人 (ปิดออก สาวงาม) ในตัวอย่างที่ 2 หรือคำว่า 饮曲 (ดื่มหนัก เมามาย) ในตัวอย่างที่ 5 หรือคำว่า 君心 (ถนนจุนซิน) ในตัวอย่างที่ 4 หรือคำว่า 洛阳纸贵 (กระดาษ) ในตัวอย่างที่ 6 หรือคำว่า 人声鼎沸 ในตัวอย่างที่ 7 คำว่า 红颜 ในตัวอย่างที่ 8 ซึ่งไม่ปรากฏคำแปลเลย ไม่ได้ถ่ายทอดความหมายของคำเหล่านี้ออกมาเลย

นอกจากนี้ พบว่าบัญญัติผู้ใช้ทั้ง 6 ช่องส่วนใหญ่เลือกใช้กลวิธีการแปลแบบอิสระหรือการแปลแบบเก็บความ คือถึงแม้ว่าผู้แปลถ่ายทอดความหมายของต้นฉบับลงในบทแปล แต่ก็ยังสื่อความหมายที่ไม่ตรงตามความหมายที่แท้จริงตามต้นฉบับ เนื่องจากบทเพลงซุ่มเจนี้ ผู้ประพันธ์เพลงเน้นการประพันธ์เพลงผ่านรูปแบบวรรณกรรม และบทกวี ซึ่งจะสังเกตว่าท่อนหลักในบทเพลงมาจากบทกวีซุ่มเจหวายจิว (苏幕遮·怀旧) ซึ่งเป็นบทกวีอันมีชื่อเสียงของฟานจิงเยียน (范仲淹) กวีผู้โด่งดังแห่งยุคสมัยราชวงศ์ซ่ง โดยบทกวีได้พรรณนาเมื่อครั้งฟานจิงเยียนต้องไปปรบราชการอยู่ที่ภาคตะวันตกของจีน และเมื่อต้องจากบ้านเกิดมานานหลายปี หวังอารมณ์แห่งความคิดถึงบ้าน คิดถึงคนที่รักเหล่านี้จึงถูกเขียนบรรยายผ่านภาษาและตัวหนังสือ

ผ่านการเปรียบเทียบทิวทัศน์ของฤดูใบไม้ร่วงที่สวยงามเป็นบทกวี ดังนั้นจากข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นจึงเห็นว่าการถ่ายทอดภาษาต้นทางแปลออกมาเป็นภาษาปลายทางยังไม่เพียงพอต่อการแปลบทเพลงประเภทนี้

1.2 ข้อบกพร่องที่เกิดจากการขาดความตระหนักรู้ (Awareness) ภาษาและวัฒนธรรมจีน

ภาษาเป็นวัฒนธรรมพื้นฐานที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อใช้ในการสื่อสารระหว่างกัน ในสังคม ภาษาและวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่สะท้อนซึ่งกันและกัน ผู้แปลจึงมีหน้าที่มากกว่าการถ่ายทอดความหมายของตัวอักษรเพียงอย่างเดียว แต่ยังต้องทำให้ภาษาปลายทางยังคงสะท้อนวัฒนธรรมของภาษาต้นทางไว้อยู่ กระบวนการบนเส้นทางจากภาษาต้นทาง ไปสู่ภาษาปลายทางนั้นจึงซับซ้อนมาก ซึ่งจากการวิเคราะห์การแปลบทเพลงซู่เจอของบัญชีผู้ใช้ทั้ง 6 ช่อง พบข้อบกพร่องการแปลวลีและเนื้อหาส่วนที่มาจากวรรณกรรมจีนมากที่สุด จำนวน 10 ท่อนเนื้อร้อง จากวรรณกรรม 7 เรื่อง ได้แก่ ท่อนที่ 1 จากวรรณกรรมเรื่อง 《点绛唇·蹴罢秋千》——李清照 ท่อนที่ 6 จากวรรณกรรมเรื่อง 《怨王孙·春暮》——李清照 ท่อนที่ 7 จากวรรณกรรมเรื่อง 《清平乐·年年雪里》——李清照 ท่อนที่ 8 จากวรรณกรรม 2 เรื่อง คือ 《怨王孙·春暮》——李清照 และท่อนที่ 14 จากวรรณกรรมเรื่อง 《相见欢·无言独上西楼》——李煜 และท่อนที่ 16-20 จากวรรณกรรมเรื่อง 《苏幕遮·怀旧》——范仲淹

โดยพบว่าข้อบกพร่องดังกล่าวเกิดจากการไม่ได้จับความหมายแฝงในต้นฉบับ (ตีความเจตนา) กล่าวคือ เมื่อผู้แปลไม่ได้แปลความหมายแฝงลงในบทแปล ส่งผลให้ผู้อ่านบทแปลรับรู้ และเข้าใจความหมายไม่สอดคล้องตรงตามต้นฉบับ ทำให้ผู้แปลถ่ายทอดความหมายของภาษาต้นทางในต้นฉบับออกมาได้ไม่สมบูรณ์ เกิดเป็นข้อบกพร่องในการแปลขึ้น (Jiraphas, C., 2018, p.187) การแปลที่ดีอาจจะไม่ได้ราบรื่น หรือสวยงาม สมบูรณ์ตามต้นฉบับเท่าที่ควร แต่ผู้แปลสามารถซื่อสัตย์ต่อความหมายดั้งเดิมรวมถึงรักษากลิ่นอายและเบื้องหลังของวัฒนธรรมภาษาต้นทางเอาไว้ได้ จากการศึกษาพบว่าเนื้อเพลงซู่เจอ มีความหมายแฝงมากมาย ที่ไม่ได้สื่อความหมายตามรูปภาพเพียงอย่างเดียว แต่ยังมี การสื่อความหมายแฝงที่อาจจะทำให้ผู้อ่านที่ไม่ได้อยู่ในบริบทวัฒนธรรมเดียวกับต้นฉบับ (ภาษาต้นทาง) เกิดความเข้าใจที่ไม่ตรงกันหรือเกิดความคลาดเคลื่อนขึ้นได้ เช่น ตัวอย่างที่ 9 “芳草无情更在斜阳外” ที่มาจากบทกลอนเต็มบทจาก “山映斜阳天水傍，芳草无情更在斜阳外” ตัวอย่างที่ 10 “夜夜好梦留人睡” ที่ถูกย่อมาจากบทกลอนซู่เจอที่ประพันธ์ไว้ว่า “夜夜除非，好梦留人睡” หรือแม้กระทั่งคำว่า 千军万马 ที่ปรากฏในตัวอย่างที่ 8 棋逢红颜一醉 千军万马退 เป็นต้น ภาษาต้นทางเหล่านี้ล้วนจัดอยู่ในขั้นตอนการแปลที่ต้องตีความ ซึ่งก่อนที่ผู้แปลจะตีความได้สอดคล้องตามเจตนา จึงต้องมีการอ่านทำความเข้าใจเนื้อหาที่ปรากฏให้ชัดเจนมากขึ้นด้วย

2. แนวทางแก้ไขข้อบกพร่องการแปลภายใต้มุมมองการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม

2.1 ให้ความสำคัญกับความรู้ (Knowledge) กฎเกณฑ์ รูปแบบของภาษาและวัฒนธรรมจีนแบบองค์รวม

ปัจจุบันคนแปลส่วนใหญ่เห็นด้วยกับความหมายของการแปลคือการถ่ายทอดเนื้อหาสาระจากภาษาหนึ่งไปเป็นอีกภาษาหนึ่ง ซึ่งผู้แปลจะต้องตีความต้นฉบับที่สื่อความหมายตามรูปภาพ สัญลักษณ์

ตีความถ้อยคำ กระทั่งอาจต้องตีความร่วมกับบริบท (context) ที่มีมาจากเนื้อเรื่องหรือที่แฝงมาจากเบื้องหลัง วัฒนธรรมของภาษาจีนทางด้วย โดยผู้แปลจะต้องมีความรู้ความเข้าใจและมีความสามารถในการใช้ ภาษาต้นฉบับได้อย่างดีเยี่ยมอีกด้วย และหลังจากผู้แปลตีความในต้นฉบับแล้วจึงจะสามารถถ่ายทอดออกมา เป็นภาษาปลายทางตามรูปแบบวัฒนธรรมการใช้ภาษาไทยได้ดีและอย่างถูกต้อง ดังนั้นการจะลดข้อบกพร่อง การแปลด้านนี้ได้ ผู้แปลต้องให้ความสำคัญต่อการรักษาความหมายของต้นฉบับตั้งแต่ต้นก่อนการแปล คือ ผู้ แปลต้องเข้าใจความหมายอย่างแท้จริงที่อยู่เบื้องหลังภาษาและโครงสร้างภาษา “ผละ” ออกจากโครงสร้าง ภาษาต้นฉบับ และเรียบเรียงใหม่เป็นภาษาที่สื่อความในฉบับแปล การทำเช่นนี้จะช่วยทำให้ผู้แปลเข้าใจ ความหมายของต้นฉบับได้ชัดเจนและสามารถถ่ายทอดออกมาสู่บทแปลได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์มากที่สุด รวมทั้งยังทำให้ผู้อ่านรับรู้ และมีความเข้าใจตรงกันกับต้นฉบับผ่านการอ่านบทแปลได้อีกด้วย (Jiraphas, C., 2018, p.187) บทแปลที่ดีควรจะสื่อความหมายใกล้เคียงกับต้นฉบับมากที่สุด และจะต้องคิดเสมอว่าภาษาต้น ทางต่างมีวัตถุประสงค์ มีเจตนาในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยเฉพาะกวีจีน อันถือเป็นลักษณะเฉพาะและความ พิเศษของแต่ละชิ้นงาน ผ่านลีลาการเขียน การถ่ายทอด รูปแบบ ความรู้สึนึกคิด สภาวะความมีตัวตน และ ความเป็นอัตลักษณ์เฉพาะตัว (licence) ของเจ้าของผลงานนั้น ๆ เช่น หากพูดถึงลีลาการแปลสามก๊ก หรือกวี นิพนธ์ล้าลึกต้องนึกถึงยง อิงคเวทย์ หากเอ่ยถึงลีลาการแปลปรัชญาจีนต้องนึกถึงปลายปากกาและภาษาของ ปกรณ์ ลิ้มปยุตธรรม เป็นต้น

การเรียนรู้ความแตกต่างทางวัฒนธรรมทำให้วิเคราะห์และแยกแยะปรากฏการณ์ที่แตกต่างทาง วัฒนธรรมได้ อีกทั้งผู้แปลก็สามารถนำความรู้ที่เคยเรียนหรือประสบการณ์ส่วนตัวมาใช้ในการแปล รวมถึง ทักษะการใช้ภาษาที่ในสถานการณ์การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม นอกจากนี้ ในทักษะการวิเคราะห์ประเด็น ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ภาษา ทั้งวจนภาษาและอวจนภาษา วิเคราะห์ วิจัยความเหมาะสมของภาษาที่ ใช้ ภายใต้ความรู้ความเข้าใจด้านการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมเป็นแกน ดังนั้นการแปลที่ดีอาจจะต้องคำนึงถึง เรื่องความรู้ ความเข้าใจ ความเกี่ยวข้องและความสัมพันธ์กันของภาษาและวัฒนธรรมให้มากขึ้น ผู้แปลอาจ เพิ่มการวางแผนการแปลให้ละเอียดถี่ถ้วนและรอบคอบ มีกระบวนการตรวจสอบและตรวจทานเรื่องของการ ใช้ภาษาแปล (ภาษาปลายทาง) ที่ถ่ายทอดให้สอดคล้องกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของทั้ง 2 ภาษา อย่างรัดกุมมากขึ้น

2.2 ตระหนักรู้ (Awareness) เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและวัฒนธรรมจีนอย่างถ่องแท้

ในบริบทของการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมจะให้ความสำคัญกับการรับรู้และตระหนักถึงคุณค่าของ ทักษะและค่านิยมที่ต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษาจีนกับวัฒนธรรมของชาวจีนเรื่อง การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมที่ถูกต้อง ให้ความสำคัญกับกระบวนการใช้ภาษา สามารถใช้ภาษาเป้าหมายใน การสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ เหมาะสมกับกาลเทศะ หรือที่นักแปลพูดกันเสมอๆ ว่าต้องเป็นผู้ที่ใช้ภาษาในการสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง (ต้นทาง) ให้มากที่สุด ด้วยเหตุนี้ การ ทำความเข้าใจความหมายของต้นฉบับและวัฒนธรรมของภาษาปลายทางให้ดีเสียก่อน เพื่อทำความเข้าใจ มุมมองความแตกต่างทางวัฒนธรรมต้นทางและปลายทาง เพื่อหลีกเลี่ยงข้อผิดพลาดและข้อบกพร่องการแปล

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกนกพร นุ่มทอง (Numtong, K., 2020, p.111) ที่กล่าวไว้ว่าคำมีหลายความหมาย และหลายหน้าที่ ต้องรู้ชัดว่าประโยคหรือวลีนั้นใช้คำในความหมายและหน้าที่ใด จึงคิดคำแทนให้เหมาะสม อีกทั้งการแปลสำนวน สุภาษิต คำพังเพยจากภาษาจีนเป็นไทยความยากของภาษาจีนโบราณที่ปรากฏในภาษาต้นทาง หรือสำนวนโวหารที่มีอยู่ในภาษาต้นทาง ต้องระวังเรื่องความแตกต่างของความหมายแฝงด้วย

Dechrach, N. (2019, p.73) กล่าวว่าหากเข้าใจลักษณะวัฒนธรรมจีนโบราณตามภาษาต้นทางที่ปรากฏ และทำความเข้าใจรูปแบบและลักษณะการสื่อสารของชาวจีนในยุคสมัยนั้นทั้งวจนภาษาและอวจนภาษา การใช้ภาษาตาม วัฒนธรรมประเพณีค่านิยมของสังคม ตามปัจจัยสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ รูปแบบวรรณกรรมและศิลปะที่ถ่ายทอดออกมาในสมัยนั้น จะทำให้เข้าใจถึงความหมายแฝงที่ถูกถ่ายทอดผ่านตัวอักษรที่เกิดขึ้นได้ (Jiraphas, C., 2018, p.192) ในการตีความระดับประโยค เพื่อให้รู้ว่าเรื่องที่แปลอยู่นั้น อยู่ในสถานการณ์ยุคสมัยใด เกี่ยวกับอะไร มีเรื่องอะไรเกิดขึ้น หรือการจับประเด็นสั้น ๆ ง่าย ๆ ให้รู้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทั้งหมดนี้สัมพันธ์กับตรรกวิทยาและปรัชญาอุดมคติ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงขอบเขตของการตีความในบริบทสังคมและวัฒนธรรมของภาษาต้นทางสู่ภาษาปลายทาง โดยสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานแปลได้อย่างเหมาะสม ดังนั้น การรับรู้และตระหนักรู้คุณค่าของความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม การตระหนักรู้ว่า “วัฒนธรรมเป็นการผสมผสานกันระหว่างภาษากับความคิด โดยแสดงออกผ่านทางภาษา” จึงเป็นสาระสำคัญอีกประการหนึ่งของผู้แปลที่ต้องให้ความสำคัญ นอกจากนี้ยังต้องเรียนรู้และฝึกฝน เพื่อที่จะทำให้สามารถถ่ายทอดลงในฉบับแปลได้อย่างใกล้เคียงกับภาษาต้นทางให้มากที่สุด ถูกต้องที่สุดและสมบูรณ์ที่สุดอีกด้วย

5. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ข้อค้นพบจากงานวิจัยเรื่อง ข้อบกพร่องของการแปลบทเพลงงูมู่เจาภายใต้บริบทของการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ในครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของจรัสศรี จิราภาส (Jiraphas, C., 2018) ที่กล่าวว่าการแปลเปรียบเสมือนสะพานเชื่อมโยงความเข้าใจระหว่างกลุ่มคนที่มีความคิด ความรู้สึก ทศนคติและพฤติกรรมที่มีพื้นฐานมาจากต่างภาษาและต่างวัฒนธรรมกัน ดังนั้น

1) นักแปลไม่ได้มีหน้าที่เพียงแปลหรือเปลี่ยนคำพูดหรือคำศัพท์เท่านั้น แต่ต้องทำหน้าที่ส่งต่อวัฒนธรรมของภาษาจีนไปสู่ภาษาไทยให้ใกล้เคียงกับธรรมชาติของภาษาปลายทาง และใกล้เคียงกับภาษาต้นฉบับให้มากที่สุด โดยต้องใช้ภาษาแปลถ่ายทอดความคิด เจตนาของภาษาต้นฉบับด้วย

2) ศาสตร์การแปลมีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมแบบองค์รวม รวมถึงการทำความเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในมุมมองด้านสังคมและวัฒนธรรมของภาษา (การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม) เพื่อให้สามารถแปลภาษาได้ตรงตามบริบททางวัฒนธรรมนั้น ๆ

3) การแปลภาษาจีนโบราณ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัฒนธรรมของภาษาจีนโบราณที่แฝงอยู่ในต้นฉบับไม่ว่าจะเป็นวิถีชีวิต ความเชื่อ ค่านิยม บรรยากาศ รวมถึงผู้คนในสมัยนั้นๆ ซึ่งอาจหมายรวมถึงปัจจัยเรื่องกาลเวลาหรือเบื้องหลังทางสังคมวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน คนยุคหลังตีความหมายอีกอย่าง คนยุคปัจจุบัน

ตีความหมายอีกอย่าง ดังนั้นผู้แปลจึงต้องยอมรับว่า ไม่ใช่วัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับจะถูกถ่ายทอดได้อย่าง
สมบูรณ์หมดจดเป็นภาษาไทย แต่อย่างน้อยในการแปลผู้แปลต้องตระหนักรู้ (awareness) และควรทำความเข้าใจ
เข้าใจหรือศึกษาให้ชัดเจนในวัฒนธรรมที่แฝงอยู่ในงานแปลนั้นๆ ด้วย เพื่อลดการเข้าใจผิดหรือตีความผิด ลด
ข้อบกพร่องหรือการสื่อสารที่ผิดพลาดลง เพื่อให้ท้ายที่สุดสามารถถ่ายทอดและสื่อสารออกมาเป็นตัวหนังสือได้
เป็นอย่างดีและสมบูรณ์ที่สุด

6. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการแปลเพลงไทย-จีน ภายใต้แนวคิดทฤษฎีการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม
ในเชิงปริมาณให้มากขึ้น โดยการเก็บรวบรวมข้อบกพร่องการแปลไว้เป็นสถิติ คลังข้อมูล เพื่อทราบถึงปัญหา
และกลวิธีการแปลของผู้แปล

2) ควรมีการวิเคราะห์ข้อบกพร่องการแปลจีน-ไทย และไทย-จีน ในผลงานประเภทอื่น ๆ เช่น สื่อ
บันเทิงคดี ละคร ซีรีส์ ภายใต้แนวคิดทฤษฎีการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมให้มากขึ้น เพื่อสะท้อนให้เห็นสภาพ
ปัญหาการแปลจีน-ไทยและไทย-จีน และตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหาการแปลข้ามวัฒนธรรมที่หลากหลายยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- Benjama, B. (2008). *A study of interjection translation in Harry Potter and the order of the
phoenix and Harry Potter and the half-blood prince*. [Master's thesis]. Mahidol
University. (In Thai)
- Cheng, L.Y. (2018). *Sumuzhe's research*. [Master's thesis]. Hebei Normal University. (In
Chinese)
- Dechrach, N. (2019). The basic idea of Thai students improvement intercultural
communication competence. *Silapasart Journal*, 14 (2), 72-73. (In Thai)
- Jiraphas, C. (2019). Translate transform transfer --- “3 T. translate processes” under translator’s
3 conditions]. *Journal of the faculty of Arts, Silpakorn University*. 41(1), 187. (In Thai)
- Jiraphas, C., (2019). *A study of translating Thai proper nouns into Chinese: Research review
limitations and principles of translation*. In Li, J. (Ed.), Chinese language: Role in the
global community. The 2nd International Conference on Chinese Studies 2019 (pp.
11-38). Ramkhamheang University. (In Thai)
- Larson, M.L. (1984). *Meaning-based translation: A guide to cross-language equivalence*.
New York: University Press of America.
- Meitianduwenishi. (2019). I live at Yangtze River’s upstream; He lives at Yangtze River’s
downstream.
<https://baike.baidu.com/tashuo/browse/content?id=624e65ac54431d8857133401&lemmaId=10953709&fromLemmaModule=pcBottom&lemmaTitle=卜算子·我住长>
(In Chinese)
- Nedjaroen, N. Liaprawat, S. (2015). *An analysis of Khamrawee -Baitoey’s mistakes in
translating taboo expressions in the literature “the catcher in the rye” and solutions*.

- 21st century research*. The 6th Hatyai National and International Conference. (pp. 396-406). Hatyai University. (In Thai)
- Nida, E.A. (1991). *Theories of Translation*. <http://id.erudit.org/iderudit/037079a>
- Numtong, K. (2020.1.20). *The study of translation problems of the attributives and complements from Chinese to Thai for developing Chinese to Thai translation skills*. https://kukr2.lib.ku.ac.th/kukr_es/kukr/search_detail/result/20012011 (In Thai)
- Numtong, K. (2020). Principles and precautions in translating Chinese to Thai language and Thai to Chinese language. *Chinese Studies Journal of MassArt University*, 106(12), 111. (In Thai)
- Parowan, W. (2012). *Travel discourse in ci poetry of the Song dynasty*. [Master's Thesis]. Chulalongkorn University. (In Thai)
- Qiyenaobagua. (2020). The new 'divine comedy queen' Zhang Xiaotang appeared in Shanghai, and the original song of "Su Muzhe" became popular on the internet. <https://www.163.com/dy/article/FMKVD8VA05178P8U.html> (In Chinese)
- Royal Academy. (2011). *Dictionary of the Royal Institute B.E.* 2nd Edition. Bangkok: Nanmeebooks Publication. (In Thai)
- Secretariat of the Prime Minister. (2000). *Criteria for transcription of Mandarin Chinese with Thai alphabets*. (In Thai)
- Wiwathananukun, M. (2005). *Intercultural communication*. Bangkok: Chulalongkorn University. (In Thai)
- Zhang, H.L. (2007). *Intercultural approach to foreign language teaching*. Shanghai: Shanghai Foreign Language Education Press. (In Chinese)